

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה כדו"ק כלל כתבת-שטח שדיווחה על הטימות בין תושבי ישי-ראל לבין אנשי פיראיון. לצד עדותם של לוחמי הנבול כרצועת עזה הובא ראיון עם סלמן מזחמה, פיראי שבוי. סדרת הכתבות כללה גם את מאמר הקורד דיווח מצולם על "ליל הוועה בטפריה". גם התואר "איש מופת" של "העולם הזה" היה קשור בשבוע הדמים; הוא הוענק לשומר מישמר הנבול, יליד צ'כוסלובקיה, נתן אנצילביץ, שנהרג בקרב פנים-אל-פנים עם חוליית פיראיון (עיסור), "איש המופת" צויר כודי שמואל (ק). מדור מצולם הוקדש למיצער יום-העצמאות.

כתבו המשיטט של "העולם הזה" כאירוע, עמוס קינן, תיאר, תחת הכותרת "מי חזק מאדולף?", את התרשמותו מהתנועה הפוליטית החדשה של סרבני המס בצרפת, הפוזיאריסטים. בשער הגיליון: פיראיון הרוגים כנבול רצועת עזה.

"העולם הזה" 966
תאריך: 19.4.1966

הד"ר בורג וחולי-הרוח * נחום גולדמן פונה לאל-נאצר * ספרות נפת מיפלגת

מפלגות

שירה בציבור

הישיבה נפתחה בשעה 2.40 אחרי צאת, אחרי 12 שעות של הפסקה. שורה תמימה זו בפרוטוקול של ועידת הפועל-המזרחי, שנתקיימה השבוע, לא פירשה את טיבה של ההפסקה. אחרת היתה גאלצת לפרט: "אחרי 12 שעות של שירה בי-ציבור".

היה זה מוזח מלבב. צעירים חובשי כיפות היו פוורים באולם הגימנסיה הר דתית של בתים, שרו בסדר היסטורי את שירי הארץ, החל בשירי העלייה השנייה וכלה בשירי הפלמ"ח. יהודים מוז-קנים בני כל הגילים יזמזמו את המג-גינות, אף שלא תמיד ידעו את המילים. דוברת ג'ינג'ית. הסיבות להתקפת שירה זו היו פרוזאיות יותר, בהדרי חדרים דגה ועדה על ניסוח החלטות הוועי-דה. היא לא היתה מסוגלת להסכים על מגנייה אחידה, והצעירים לא נתנו בי-נתיים ליושבראש להמשיך בסדריהיום. סלע המחלוקת נורק לתוך חדריהשיבות עליידי סיעה של צעירים - גוף שקם בוועידה באופן ספונטאני ושהיה מורכב מצעירי כל הסיעות במפלגה, מן המת-ועד לשמאל. המכנה המשותף לכולם: הית-קפה חריפה ביותר של מדיניות-החוץ של משה שרת.

דרשה דוברת הצעירים, יהודית פריד-מן, גייגית מרצינה, מפעילות הקיבוץ הדתי:

● נייטראליות של המדינה במערכות עולם, כמו זו של בורמה, הודו, יוגוס-לביה ומצריים (לאחר שיצחק רפאל דרש את שילוב ישראל במערב).

● פעולה ישראלית כדי לצרף את ברית-המועצות להצטרף שלוש המעצמות (אמריקה, בריטניה, צרפת) לקיום השלום במרחב.

● סילוק האחרים למדיניות החוץ. החלטה אחרונה זו נוסחה במילים רכות («על האחרים לחשוב מחדש על דר-כס...») אולם הדוברת לא השאירה שום ספק: «עליהם ללכת!»

● החלטת בתים. משה שפירא, הבוס האמיתי של הפועל-המזרחי, היה נתון במצב קשה. קודם לכן חתמו חבריו על זכרון-דברים חשאי עם משה שרת, והתי-חיבה להמוץ בקו שלו תמורת משרות במישרד-החוץ. אחרי שהעלו על עצמם את חתמו של הפטיש דויד בן-גוריון, לא היה להם גם כל חשק לריב עם הסדן משה שרת.

● לשווא ניפנף אברהם מלמד, קיבוצי-ניק מגודל-זקן מניר-עציון, בעצומה חתר-מה בידי 50 צירי הוועידה. שתמכו בקו הצעירים, אחרי שחברי הוועידה הצטרדו מרוב שירה, ואחרי שאול מלאי השירים, הושגה פשרה ברוח חכמי חלם: התח-לטות האנטי-שרתיות אמנם נתקבלו אולם הוסכם בפירוש שלא יפורסמו.

● אחרי שנגמר שיר-המרד, יכלה הוועי-דה לקבל את החלטה העיקרית: מיוג-מיפלגת הפועל-המזרחי עם מיפלגת המז-רחי, מבלי להחליט לפי שעה אם המיפי-לגה החדשה תיקרא הפועל-המזרחי, או המזרחי-הפועל-המזרחי. אמר מתנגד

● כיום ח"כ מטעם המפד"ל.
● לבסוף הוחלט: מיפלגה הדתית לאומית (מפד"ל).

המיוג, שריהדואר העוקצני יוסף בורג, ברמוז על קירבת בית-החולים לחולי-רוח הידוע, לאולם הוועידה: "אני חושש שהח-לטה זו תיכנס להיסטוריה בתור החלטת בתים!"

דיעות

סכר תמורת שלום

בין רוב מנהיגי ישראל, אין כמעט מושג שנוא יותר מאשר "השתלבות במר-חב". החודש חזר עליו המנהיג הבלתי-מוכתר של התנועה הציונית, הד"ר נחום גולדמן, במאמר בעיתון קנדי. קבע גולד-מן, לשעבר מו"ל בגרמניה: "הציונות חש-בה את עצמה תמיד לתנועה-שיבה גדר-לה, החותרת לשלב במזרח התיכון תרבות (עברית) שמקורה היה באותו מרחב, מבלי לאבד את האוניברסליות שהיתה חלק מן התרבות העברית מאז ראשיתה".

כיצד משיגים השתלבות זו? הפעם השמיע גולדמן הצעה מקורית: תמורת שלום תגייס יהדות העולם את אמצעייה הכספיים לפיתוח ארצות ערב. "התוכ-נית האדירה של סכר אסואן, היוזמה תת-עליידי מצריים, היא רמז למיפעלים גדו-לים עוד יותר שאפשר היה להגשימם לטובת המרחב כולו, לו חוסלו הפילוגים בין ארצות-ערב לבין עצמן, ובין ארצות-ערב לבין ישראל".

פנייה לעבר אר-נאצר. הוסיף גולדמן, בפנייה ישירה לגמאל עבד-אל-נאצר: "הוא מבין לבטח כי ישוב חי-

כלכלה

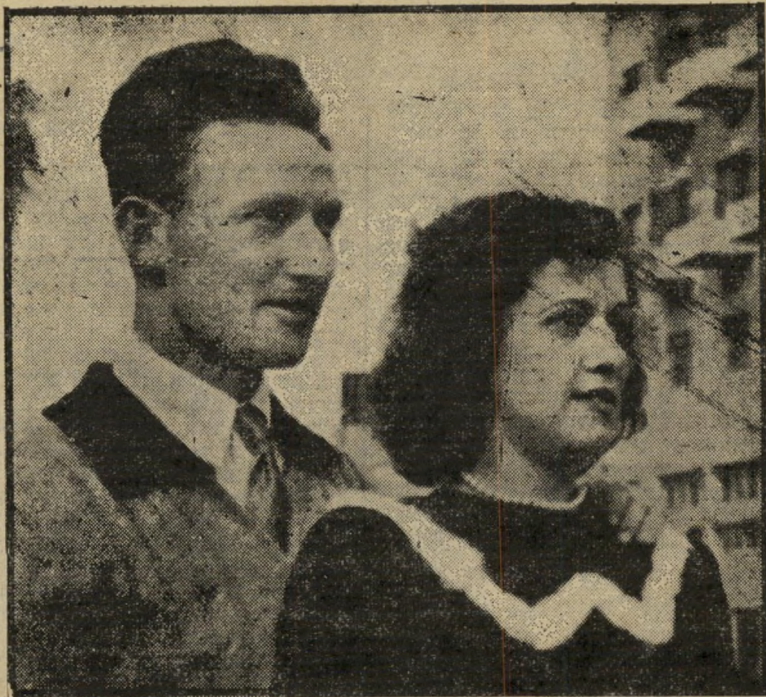
עולים וזרדים

שערי ספרי המניות של חברת נפטא נפתחו, עוד בטרם היוסדה רשמית, בפני כל מיפלגות ישראל. מלבד חרות ומק"י והציונים הכללים, רכש לו כל גוף סו-ליטי מניות בחברת הנפט הלאומית.

כלכלני הציונים הכלליים שנשארו בי-חוץ, ראו את עצמם חופשיים לבקר בהת-מדה את ניהול עסקי הנפט בארץ. השבוע פירסם הד"ר דויד כהן, מזכיר המחלקה הכלכלית של הציונים הכלליים, מאמר בר-הבוקר * והתריע נגד הספטרות במניות הנפט. ספטרות זו, טען הד"ר, גרמה הפ-סד כספם של משקיעים קטנים, להתעש-רוחם של בודדים.

הסכומים שהושקעו בחברות הנפט, קבע כהן, גבוהים מאוד, ואינם עומדים בשום השוואה עם גובה הרווחים האפשריים. המסקנה: תעשיית הנפט הישראלית היא תעשייה רוויית דמיון, מחיר מניותיה מנו-פח ללא יחס לערךן האמיתי.

• יומון מיפלגת הציונים הכלליים.

איש מופת" נתן אנצילביץ

עם אשתו זנה: בהגד-רת המופת של אנצי-לביץ' ציינה מערכת העולם הזה: "בצאתו בהתנדבות לפעולה שלא היה מחוייב להשתתף בה, הסתער ראשון אל מול פיראי מזויין, אף שידע כי הואיב הסתתר והמתין לו במארב, בחרפו א תנפשו מעבר לתביעת החובה והתפקיד, בהתאם לסעיף 1 לתקנות"

למחרת היום גלשו מחירי המניות בי-בורסה התל-אביבית, וכעבור יומיים חזרו לאיתנם.

כדורסל

האלופה: כרגיל

מאז זכו קבוצות כדורסל ישראליות בנצחונות על קבוצות יריבות מבחוץ, ביחוד לאחר הישגיה של קבוצת הכדורסל הישראלית באולימפיאדת הלסינקי ובאלי-פות אירופה, הפך הכדורסל לספורט המבו-קש השני בישראל.

מישחקי הכדורסל על גביע המדינה, שהסתיימו השבוע, צפנו בתוכם מתח דו-מה לזה הקיים במישחקי הליגה הלאומית לכדורגל, אם כי ברור היה כמעט מראש אילו קבוצות תגענה לגמר, קשה היה לגחש מי מהן תזכה בגביע. מכבי תל-אביב, המיועדת לאליפות מזה שנים, כמ-עט והפסידה את תוארה לאחר שמיבתר שחקניה חזרו רצועים מהמסע בצרפת, ונדרשו כמה שבועות עד שהקבוצה תח-זור לכושרה המלא.

הקבוצה הגיעה לגמר, ניצחה במישחק הראשון את קבוצת הפועל תל-אביב, אך הפרש הנקודות לזכותה של מכבי תל-אביב היה כה קטן, עד שהפסד במישחק הסופי היה עלול להשמיט את הגביע מידיה. הנס המפוקפק לא נחרתש. השבוע שוב זכתה מכבי תל-אביב בגביע המדינה בכדורסל.

אנשים

● דברים אותם אמר יושבראש הסוכנות היהודית, הד"ר נחום גולד-מן, לאורחי ישראל: "אני רואה אתכם בפרספקטיבה רחבה ביותר, כי אני טס למעלה... אתם בסכנה גדולה. אני גר לעת עתה באמריקה..."

● שריהדואר, הד"ר יוסף בורג, בפתיחת ועידת הפועל המזרחי, בבית הבימה: "בתור שר-דואר יכולתי לשמוח על המיספר הרב של ברכות שהגיעו לי-וועידה במיברקים ובמיכתבים..."

● ראש עיריית תל-אביב, חיים לבנון, בהסבירו כי הוא שונא פרוטקציה: "אם אפשר לסדר את העניין, אין לכם סיבה לפנות אלי. אם אי אפשר - גם פנייה אלי לא תזור".

● הבמאי מיכאל אלמז, איש תי-אטרון זירה, על פירסומיהם של התי-אטראות המחפשים הפצים שונים להצגו-תיהם: "הראשון שהתחיל בכך היה המח-זאי האיטלקי לואיג'י פיראנדרלו - הוא חיפש מחבר (במחזהו שש נפשות מחפשות מחבר). כדאי שגם התיאטרונים שלנו יחפשו קודם כל מה שהוא חיפש."

● הברדן ליאו פולד סיפר השבוע, בהופעתו במלון ד, בין שיר לשיר, כדי-חה על חסבונו של מעבידו יקותיאל פרימן, אחד מאילי הנפט הישראלים. סיפר פולד: "פדרמן יצא יום אחד לנגב ביום חמסין, ולאחר שצמא, החל לחפש כוס מים להשיב את נפשו. לבסוף, אחרי חיפושים נואשים, הבחין בשלולית. מלא שימחה התכופף, ריחה, וזעק באכ-זה: 'לעזאזל, שוב נפט!...'".